

gelse af sigtede), § 792 a, stk. 2, (legemsundersøgelse af sigtede), § 792 b, stk. 1, (optagelse af fingeraftryk og personfotoграфи med henblik på senere identifikation), § 792 b, stk. 2, (udtagelse af blodprøver i forbindelse med lovovertrædelser hvori indtagelse af spiritus eller euforiserende stoffer er et led), § 792 f (opbevaring hos politiet af personfotoграфи med henblik på senere identifikation) og § 817, stk. 2, om forevisning i konfrontationsparade.

For visse andre straffeprocessuelle indgreb er det en betingelse, at den pågældende er tiltalt (jf. § 802, stk. 3, om formuebeslag) eller dømt for forbrydelsen (jf. § 815, stk. 1, nr. 1-2, om forevisning af fotoграфиер, som opbevares af politiet med henblik på senere identifikation).

For så vidt angår de indgreb, som ikke forudsætter, at den pågældende er sigtet, tiltalt eller dømt, må det efter Strafferetsplejeudvalgets opfattelse antages, at disse indgreb også efter gældende ret kan finde anvendelse over for børn under 15 år. Herudover er det almindeligt antaget, at politiet efter omstændighederne kan foretage afhøring af børn under 15 år, som mistænkes for en forbrydelse, og politiet antages at have en vis adgang til efter omstændighederne at tilbageholde børn under denne alder.

Efter gældende ret er det derimod tvivlsomt, om de indgreb – bortset fra anholdelse (tilbageholdelse) – der efter retsplejeloven forudsætter, at der er rejst sigtelse mod den pågældende, kan anvendes over for børn under den kriminelle lavalder. Det skyldes, at det er tvivlsomt, hvorvidt der kan rejses en formel sigtelse mod børn, der er under 15 år, og som derfor ikke kan straffes.

Der henvises nærmere til betænkningens side 15-67.

2.1.2. Lovforslagets udformning

Strafferetsplejeudvalget har på baggrund af en nøje gennemgang af retsplejelovens regler om straffeprocessuelle tvangsindgreb overvejet, hvorvidt de enkelte indgreb også bør kunne finde anvendelse over for børn under 15 år.

Udvalget finder på baggrund af disse overvejelser, at der er et reelt og legitimt behov for at kunne anvende retsplejelovens straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn, selv om disse er under den kriminelle lavalder. Dette skyldes for det første hensynet til at opklare forbrydelser, herunder klarlægge, hvem der vil eller ikke vil kunne straffes herfor. For det andet skyldes det hensynet til i tide at kunne skride ind med hjælpeforanstaltninger mv. over for børn under 15 år, der begår kriminalitet. Hensynet til de pågældende

personers meget unge alder bør navnlig varetages dels ved en skærpet anvendelse af kravet om forholdsmæssighed (proportionalitetskravet), dels gennem bestemmelser, der sikrer, at forældrene og de sociale myndigheder inddrages.

Som anført ovenfor, er det efter gældende ret tvivlsomt, om de indgreb, der efter retsplejeloven forudsætter, at der er rejst sigtelse mod den pågældende, finder anvendelse over for børn under den kriminelle lavalder. Strafferetsplejeudvalgets forslag indebærer, at denne tvivl fjernes, idet forslaget indeholder en klar hjemmel til at foretage sådanne tvangsindgreb. Det kan derfor heller ikke udelukkes, at Strafferetsplejeudvalgets forslag i denne henseende vil indebære en udvidelse af mulighederne for at foretage tvangsindgreb over for børn under 15 år.

Som følge af de særlige hensyn, som gør sig gældende, når der er tale om børn under den kriminelle lavalder, foreslår udvalget nogle undtagelser til udgangspunktet om, at retsplejelovens regler om straffeprocessuelle tvangsindgreb finder tilsvarende anvendelse med hensyn til børn under 15 år. Efter udvalgets lovudkast kan der således ikke ske optagelse af fingeraftryk og personfotoграфи med henblik på senere identifikation eller opbevaring af personfotoграфи eller andet materiale med henblik på senere identifikation af børn under 15 år. Desuden kan de indgreb, som efter retsplejeloven forudsætter, at den pågældende er tiltalt eller dømt, efter lovudkastet fortsat ikke finde anvendelse over for børn under 15 år.

Med henblik på at tilvejebringe et tydeligt retsgrundlag for politiets adgang til i medfør af retsplejeloven at foretage straffeprocessuelle indgreb over for børn, som mistænkes for at have begået en forbrydelse, foreslår Strafferetsplejeudvalget, at der indføres udtrykkelige regler herom i retsplejeloven.

Der henvises nærmere til betænkningens side 79-102.

Justitsministeriet kan tilslutte sig Strafferetsplejeudvalgets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

2.2. Anholdelse (tilbageholdelse) af børn

2.2.1. Gældende ret

Retsplejeloven indeholder ikke særlige regler om adgangen til at foretage anholdelse af børn under den kriminelle lavalder. Det er dog almindeligt antaget, at også børn under 15 år, der er mistænkt for et strafbart forhold, kan anholdes (tilbageholdes). Dette er blandt andet kommet til udtryk i Rigsadvokatens meddelelse nr. 5/2003 (tidligere nr. 7/1998), som fastsætter admi-